

2017-01-04 08:21 CET

Våld starkt kopplat till ohälsa hos unga kvinnor

Utsatthet för våld är vanligt och är starkt kopplat till psykisk ohälsa hos unga kvinnor visar en undersökning vid ungdomsmottagningarna i Västernorrland. Studien omfattar 1 051 kvinnor mellan 15 och 22 år och ingår i en doktorsavhandling som läggs fram vid Uppsala universitet den 12 januari.

- Studien visar hur viktigt det är för oss som jobbar inom vården att faktiskt fråga om våldsutsatthet, eftersom det är så starkt kopplat till ohälsa, säger Anna Palm, doktorand och även verksam som överläkare vid kvinnokliniken i Sundsvall, liksom vid ungdomsmottagningen i samma stad.

- Ofta är inte heller patienten medveten om att hälsoproblemen kan ha sin grund i tidigare våldsutsatthet. Risken blir då att symptom kan tolkas fel och leda till ineffektiv behandling.

Studien är den första där man studerat effekten av att rutinmässigt fråga ungdomar om våldsutsatthet inom sjukvården. Av deltagarna uppgav 56 procent att de någon gång varit med om psykiskt, fysiskt eller sexualiserat våld eller upplevt våld inom familjen. Många hade utsatts för flera typer av våld. 10 procent av de unga kvinnorna i studien rapporterade att de utsatts för våldtäkt eller våldtäktsförsök och av dem hade alla utom en också utsatts för andra typer av våld.

De unga kvinnorna i studien som inte utsatts för våld skattade sin hälsa som mycket bra. Våldsutsatta rapporterade däremot både sämre psykisk och fysisk hälsa än de som inte utsatts för våld. Unga kvinnor som utsatts för flera olika typer av våld var den grupp som skattade sin hälsa sämst och rapporterade höga nivåer av posttraumatiska stresssymptom, självmordstankar och självskadebeteende.

Alla som besökte ungdomsmottagningarna under studieperioden tillfrågades om att delta i studien. 1051 unga kvinnor (73% av de tillfrågade) tackade ja och lottades i två grupper. Hälften fick ett hälsosamtal där ungdomsmottagningens barnmorska eller kurator frågade om våldsutsatthet. Våldsutsatta erbjöds stöd och fortsatt samtalskontakt. Kvinnorna som lottats till den andra gruppen besvarade enkätfrågor om våldsutsatthet. 15 våldsutsatta ungdomar som fått hälsosamtal intervjuades fyra till fem månader efter samtalen. De intervjuade var mycket positiva till att ungdomsmottagningar rutinmässigt frågade om våldsutsatthet. Ungdomarna beskrev att frågorna om våld hjälpt dem att sätta ord på vad de varit med om och att bearbeta händelserna. För en del hade frågorna lett till att de börjat i terapi eller avslutat en destruktiv relation. Däremot sågs ingen skillnad i självrapporterad hälsa vid en enkätuppföljning tolv månader efter besöket på ungdomsmottagningen. Det gällde både gruppen som fick hälsosamtal och enkätgruppen.

De 1 051 kvinnorna svarade också på frågor om alkoholkonsumtion. Kvinnorna i gruppen med hälsosamtal fick motiverande samtal om sin alkoholkonsumtion om de bedömdes ha ett riskbruk. 30 procent i båda grupperna bedömdes ha ett riskbruk av alkohol. Av dem hade 30–40 procent inte längre ett riskbruk vid uppföljningen efter tolv månader. Ingen skillnad i minskningen sågs mellan gruppen med hälsosamtal och övriga.

De 15 ungdomar som intervjuades tyckte att frågor om hur ofta och hur mycket man vanligen drack var ett dåligt mått på riskbruk av alkohol. I stället betonade de att det var konsekvenserna av alkohol som avgjorde om drickandet var problematiskt.

- För att fånga riskbruk av alkohol hos unga behövs sannolikt bredare angreppssätt än instrument som främst mäter konsumerad mängd, säger Anna Palm.

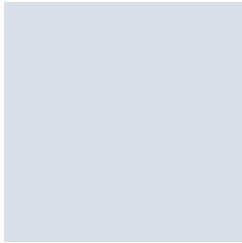
Läs avhandlingen:

<http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1049232/FULLTEXT01.pdf>

För mer information, kontakta Anna Palm, tel: 076-633 84 50, email: anna.palm@lvn.se

Uppsala universitet - kvalitet, kunskap och kreativitet sedan 1477. Forskning i världsklass och högklassig utbildning till global nytta för samhälle, näringsliv och kultur. Uppsala universitet är ett av norra Europas högst rankade lärosäten.
www.uu.se

Kontaktpersoner

Anneli Waara

Presskontakt

Presschef

Övergripande, ledning

Anneli.Waara@uadm.uu.se

018-471 1974

070-425 07 18